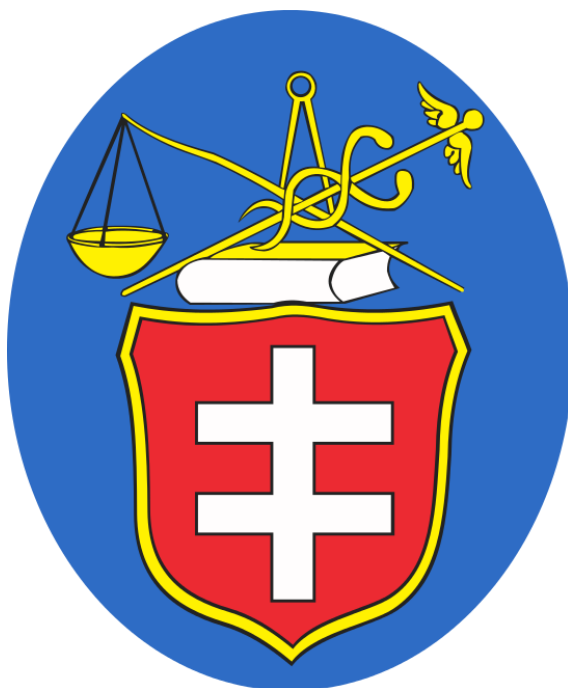

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA MIASTA LEŻAJSKA
ZA LATA 2010-2013
Z PERSPEKTYWĄ DO 2017 ROKU**

MIASTO LEŻAJSK

LEŻAJSK, GRUDZIEŃ 2015 R.

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	3
2.	Charakterystyka Miasta Leżajska	3
2.1.	Położenie geograficzne i morfologia terenu	5
2.2.	Użytkowanie gruntów.....	6
2.3.	Geomorfologia.....	6
2.4.	Klimat	9
2.5.	Obszary użytkowane rolniczo	10
2.6.	Obszary użytkowane przemysłowo.....	10
2.7.	Obszary użytkowane na cele rekreacyjne.....	11
2.8.	Formy ochrony przyrody	13
2.9.	Transport	16
2.10.	Gospodarka wodno-ściekowa.....	17
2.11.	Gospodarka odpadami	25
2.12.	Zasoby surowców naturalnych.....	26
3.	Polityka ekologiczna Miasta na lata 2010 – 2013.....	29
3.1.	Priorytety ekologiczne miasta w zakresie poszczególnych elementów ochrony środowiska	29
4.	Stan realizacji zadań przewidzianych w Programie oraz wykonane zadania dodatkowe	32
5.	Podsumowanie.....	36

1. Wprowadzenie

Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.) w art. 18 ust. 2 stanowi:

„Z wykonania programów (ochrony środowiska) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie miasta/gminy”

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Leżajska na lata 2010 – 2013 w perspektywie do 2017 r. przyjęta została uchwałą nr XXXIX/248/10 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 30 sierpnia 2010r. Wykonanie uchwały powierzono Burmistrzowi Leżajska.

Celem raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska Miasta Leżajska jest przedstawienie realizacji zadań zapisanych w tym dokumencie. Raport charakteryzuje działania w zakresie ochrony środowiska na terenie Miasta w latach 2010-2013.

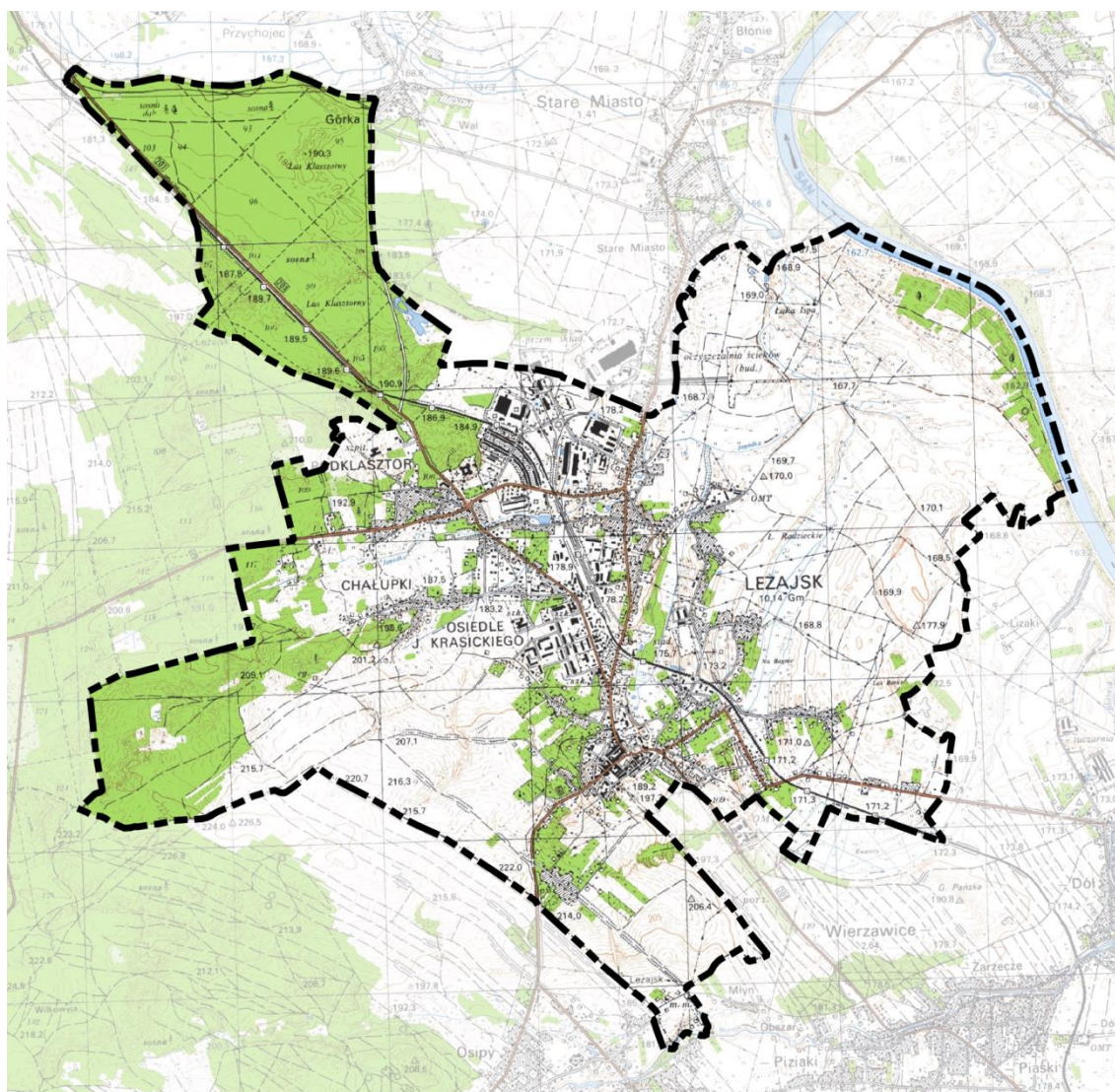
Opracowany Raport z realizacji POŚ dla Miasta Leżajska zawiera:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć / działań,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

2. Charakterystyka Miasta Leżajska

Gmina Miejska Leżajsk zlokalizowana jest w północnej części Województwa Podkarpackiego. Miasto sąsiaduje z gminami: gminą wiejską Leżajsk, gminą wiejską Kuryłówka oraz miastem i gminą Nowa Sarzyna. Pełni funkcję stolicy powiatu leżajskiego, stanowiąc centrum administracyjne, gospodarcze, kulturalne i oświatowe dla okolicznych miejscowości. Miasto zajmuje powierzchnię 2 058 ha i składa się z kilku jednostek osadniczych:

- zespołu staromiejskiego,
- XVII-wiecznego zespołu klasztoru OO. Bernardynów wraz z otoczeniem,
- osady Siedlanka, przysiółków - Podzwierzyniec, Podklasztor, Podolszyny,
- zespołów zabudowy wytworzonych przy trasach (dawnych i obecnych) prowadzących do Leżajska, tj. ulicach Rzeszowskiej, Mickiewicza, Opalińskiego.
- osady kolonistów niemieckich z k. XVIII wieku – Gillershof (obecnie ul. Moniuszki).

Rysunek 1. Położenie miasta Leżajsk na tle mapy topograficznej w skali 1:50 000.

Głównymi, wyraźnie wykształconymi elementami zespołu miejskiego są: historyczne śródmieście, centrum miasta skupione wokół rynku i połączone poprzez ulicę Mickiewicza z zespołem klasztornym w północnej części miasta. Pomiędzy tymi układami zarówno w okresie międzywojennym jak i po II wojnie światowej, powstawały nowe obszary zainwestowania miejskiego. Istniejąca linia kolejowa i główne ciągi komunikacji kołowej wpłynęły na utrwalenie się pasmowego układu miasta na osi północ-południe z wykształceniem się poszczególnych zespołów zabudowy koncentrycznie rozmieszczonej wzdłuż tego kierunku. Tereny mieszkaniowo-usługowe rozwinęły się po zachodniej stronie linii kolejowej w tym osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zespoły zabudowy jednorodzinnej w układzie pasmowo-koncentrycznym wokół historycznej zabudowy staromiejskiej oraz pod Klasztorem.

Nowa zabudowa miejska rozwijała się także wzdłuż drogi łączącej miasto z mostem na Sanie (w kierunku wsi Stare Miasto) oraz po wschodniej stronie linii kolejowej. Zespół przemysłowo-składowy powstał na obszarze leżącym pomiędzy torami PKP, a ul. Sanową – część zakładów przemysłowo-składowych, znajduje się na terenie miasta a część na obszarze wsi Stare Miasto należącej do gminy Leżajsk.

2.1. Położenie geograficzne i morfologia terenu

Leżajsk jest położony u podnóża wschodniej części Płaskowyżu Kolbuszowskiego, nad doliną Sanu w Kotlinie Sandomierskiej. Od zachodu graniczy z borem sosnowym, od wschodu z lewym brzegiem Sanu, od północy zaś styka się z piaszczysto-gliniastą doliną rzeki. Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, obszar Miasta Leżajska położony jest w zasięgu dużej jednostki geomorfologicznej - Kotliny Sandomierskiej oraz trzech mezoregionów - Doliny Dolnego Sanu, Równiny Tarnobrzelskiej i Płaskowyżu Kolbuszowskiego.

Rysunek 2. Położenie miasta Leżajsk na tle mezoregionów wg J. Kondrackiego (2002 r.).

Północno-wschodni obszar miasta położony jest w obrębie doliny rzeki San – płaskorówninny, pozostały obszar, który leży w obrębie Płaskowyżu Kolbuszowskiego, charakteryzuje się rzeźbą niskofalistą. W obrębie doliny Sanu występują następujące formy morfologiczne: terasa zalewowa wyniesiona ok. 3 m nad średni stan wody, terasa nadzalewowa wyniesiona 8 - 12 m nad średni stan wody, terasa wysoka w północnej części terenu. Przeważająca część Płaskowyżu ma w granicach miasta charakter wysoczyzny pokrytej utworami lessopodobnymi, porozcinanej przez doliny nieckowate i lokalnie wąwozy. Teren jest silnie przeobrażony przez działanie człowieka, poprzez

zabudowę, ulice, inwestycje przemysłowe i eksploatację piasków. Powierzchnia Płaskowyżu Kolbuszowskiego stwarza korzystne warunki do lokalizacji zabudowy, natomiast w obrębie terasy zalewowej Sanu, starorzeczy, dolin bocznych, skarp i wąwozów występują niekorzystne warunki do lokalizacji jakiejkolwiek zabudowy.

2.2. Użytkowanie gruntów

Leżajsk jest miastem o funkcjach usługowo – administracyjnej, przemysłowej oraz turystycznej. W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, zajmujące powierzchnię 1 007,1 ha co stanowi 48,7% powierzchni miasta. Obecnie grunty rolne zajmują 760,9 ha co stanowi 36,9% powierzchni, zaś łąki i pastwiska 241 ha, lasy i grunty leśne to 480,8 ha co stanowi 23,3% powierzchni, tereny komunikacyjne zajmują 151,7 ha - 7,4 % powierzchni.

2.3. Geomorfologia

Pod względem fizyczno-geograficznym zgodnie z podziałem opracowanym przez J. Kondrackiego Leżajsk położony jest w:

megaregionie: Region karpacki (5)

provincji: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51)

podprovincji: Podkarpacie Północne (512)

makroregionie: Kotlina Sandomierska (512.4-5)

mezoregionie: Dolina Dolnego Sanu (512.46).

Rzeźba terenu na obszarze Leżajska została ukształtowana w wyniku procesów morfologicznych związanych ze zlodowaceniami. Kształtowały ją także późniejsze procesy erozji i akumulacji rzecznej. Na terenie miasta występują następujące utwory w podziale na wiek:

Holocen

- piaski humusowe i mułki bocznych dolin, zagłębień bezodpływowych i zagłębień okresowo przepływowych,
- torfy i namuły torfiaste den dolinnych, starorzeczy i zagłębień bezodpływowych,
- mułki i gliny piaszczyste (mady), rzeczne tarasów zalewowych,
- namuły i namuły torfiaste starorzeczy,

Czwartorzęd

- piaski eoliczne,
- piaski eoliczne w wydmach,
- piaski i mułki piaszczyste stożków napływowych,
- piaski, mułki i gliny, miejscami mułki lessopodobne, deluwialne, lokalnie deluwialno-rzeczne,

Złodowacenie północnopolskie

- piaski, mułki i żwiry, rzeczne tarasów nadzalewowych,
- mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowatych i piasków na piaskach wodnolodowcowych,
- piaski i mułki, miejscami gliny, peryglacialne i częściowo deluwialne,
- mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowatych i piasków na mułkach i mułkach ilasto-piaszczystych jeziornych i rzecznych,
- mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowatych i piasków,
- mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowatych i piasków na piaskach i mułkach, miejscami z wkładkami żwirów, tarasów kemowych,

Złodowacenie środkowopolskie

- piaski, mułki i żwiry, rzeczne tarasów nadzalewowych,

Stadiał górny

- piaski wodnolodowcowe,
- piaski wodnolodowcowe na glinach zwałowych, miejscami z soczewkami piasków i mułków,
- piaski wodnolodowcowe na mułkach i mułkach ilasto-piaszczystych jeziornych i rzecznych,
- piaski i mułki, miejscami z wkładkami żwirów, tarasów kemowych.

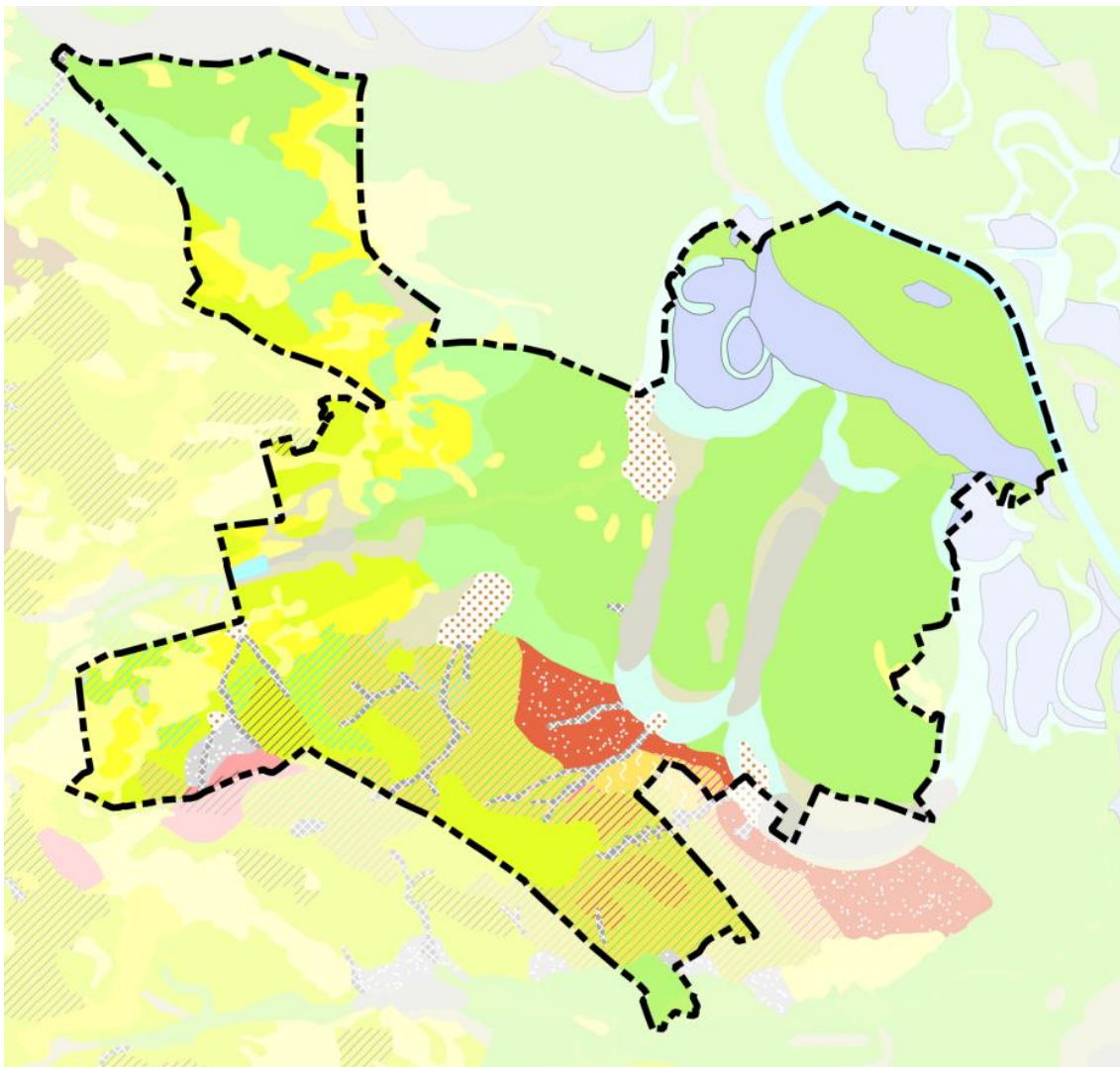
Tabela 1. Utwory geologiczne na terenie Miasta Leżajska.

	Wydzielenie	Geneza	Forma	Przepuszczalność	Wiek
	piaski, mułki i żwiry, rzeczne tarasów nadzalewowych \12,0-17,0 m n.p. rzeki (Sanu) oraz 4,0-7,0 m n.p. mniejszych rzek	osady rzeczne (fluwialne, aluwialne)	tarasy rzeczne	średnia	QP4
	piaski eoliczne	osady eoliczne		bardzo dobra	Q
	piaski, mułki i gliny, miejscami mułki lessopodobne, deluwialne, lokalnie deluwialno-rzeczne	osady deluwialne (zmywów powierzchniowych)		słaba	Q
	piaski, mułki i żwiry, rzeczne tarasów nadzalewowych \17,0-25,0 m n.p. rzeki (Sanu i Wisłoka)	osady rzeczne (fluwialne, aluwialne)	tarasy rzeczne	średnia	QP3
	piaski eoliczne w wydmach	piaski eoliczne	wydmy	bardzo dobra	Q
	piaski wodnolodowcowe	osady wodnolodowcowe (fluwioglacjalne, rzeczno-lodowcowe, sandrowe)		bardzo dobra	QPS3
	piaski humusowe i mułki bocznych dolin, zagłębień bezodpływowych \i okresowo przepływowych			słaba	QH
	iłły, mułki i piaski pyłowate (mady), rzeczne tarasów zalewowych 5,0-8,0 m n.p. rzeki (Sanu) na piaskach, mułkach i żwirach, rzecznych tarasów nadzalewowych \5,0-8,0 m n.p. rzeki (sanu)	osady rzeczne (fluwialne, aluwialne)	tarasy rzeczne	słaba	QH
	namuły i namuły torfiaste starorzeczy	osady jeziorne (limniczne)		słaba	QH

	torfy i namuły torfiaste den dolinnych, starorzeczy i zagłębień bezodpływowych			słaba	QH
	piaski i mułki piaszczyste stożków napływowych		stożki napływowe (proluwialne)	dobra	Q
	piaski i mułki, miejscami z wkładkami żwirów, tarasów kemowych		tarasy kemowe	dobra	QPS3
	mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowych i piasków na piaskach wodnolodowcowych			średnia	QP4
	mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowych i piasków			średnia	QP4
	mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowych i piasków na glinach wałowych, miejscami z soczewkami piasków i mułków			średnia	QP4
	mułki lessopodobne i mułki piaszczyste, z wkładkami piasków pyłowych i piasków na piaskach i mułkach, miejscami z wkładkami żwirów, tarasów kemowych				
	piaski wodnolodowcowe na glinach wałowych, miejscami z soczewkami piasków i mułków	osady wodnolodowcowe (fluwioglacjalne, rzeczno-lodowcowe, sandrowe)		średnia	QPS3
	piaski i mułki, miejscami gliny, peryglacjalne i częściowo deluwialne	osady peryglacjalne (gelifrakcyjne, kongeliflukcyjne)		słaba	QP4
	piaski, miejscami z wkładkami glin piaszczystych i żwirów, lodowcowe i wodnolodowcowe	osady lodowcowe (morenowe, glacialne)		średnia	QPS3

Q Czwartorzęd
QP4 Zlodowacenia północnopolskie
QP3 Zlodowacenia środkowopolskie
QPS3 Stadiał górny
QH Holocen

Rysunek 3. Utwory geologiczne na terenie miasta Leżajsk.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG.

2.4. Klimat

Obszar miasta zalicza się do dzielnicy klimatycznej sandomiersko - rzeszowskiej. Rejon Leżajska należy do najcieplejszych obszarów w kraju. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,5°C. Najniższe średnie temperatury ujemne występują w styczniu i lutym około - 4,5°C, najwyższe lipcu +18,5°C. Wiosna pojawia się szybko, zaznaczając się bardzo znacznym wzrostem temperatury, szczególnie na przełomie marca i kwietnia. Jesień, w czasie której spadek temperatury jest wolniejszy jest porą roku długą i stosunkowo ciepłą. Pierwsze przymrozki obserwuje się około połowy października, natomiast ostatnie mogą wystąpić nawet w miesiącu czerwcu.

Okres wegetacyjny, określany występowaniem średniej temperatury ponad 5°C trwa około 224 dni. Rozpoczyna się pod koniec marca, kończy w pierwszej dekadzie listopada. Temperatura w znacznym stopniu uzależniona jest od ukształtowania terenu,

głębokości zalegania wód gruntowych szaty roślinnej, pokrycia terenu, co ma szczególne znaczenie w warunkach miejskich. Wilgotność powietrza jest wysoka, średnio do 80%. W przebiegu rocznym waha się w granicach 71% w czerwcu, do 88% w listopadzie. Liczba dni z mgłą w ciągu roku wynosi 50.

Zachmurzenie na terenie powiatu jest równe średniej krajowej i wynosi 6,4 pokrycia nieba. Największe zachmurzenie występuje od listopada do lutego, najmniejsze zaś na przełomie wiosny i lata oraz wczesną jesienią. Roczna suma opadów wynosi 670 mm. Suma ta rozkłada się nierównomiernie w ciągu roku. Najwięcej opadów występuje w miesiącach letnich (max. w lipcu), a najmniej zimą, (styczeń, luty). Na okres wegetacyjny przypada ponad 64% sumy rocznej opadu, co stanowi około 430 mm. Pokrywa śnieżna zalega około 60 dni w roku.

Na omawianym obszarze notuje się przewagę wiatrów kierunku zachodniego (21,8%), południowo - zachodniego (14,9%) i południowo - wschodniego (12,3%) najrzadziej notuje się wiatry z kierunku północnego. W ciągu roku występuje średnio 12% ciszy. Najmniej cisz notowanych jest zimą i wiosną, najwięcej zaś w porze jesiennej. W okresie rocznym największymi prędkościami odznaczają się wiatry z sektora zachodniego i południowo – zachodniego.

2.5. Obszary użytkowane rolniczo

Ponad połowa gruntów w mieście Leżajsku należy do użytków rolnych (48,7%). Obszar miasta cechuje duże zróżnicowanie gleb i ich rolniczej przydatności. Najwartościowsze gleby organiczne występują w południowo – wschodniej oraz północnej części miasta. Gleby występujące w dolinie rzeki San zaliczane są do kompleksu pszennego dobrego i zajmują około 20% powierzchni gruntów ornych. Największą powierzchnię zajmują gleby kompleksu żytniego bardzo dobrego. Gleby wysokich klas bonitacyjnych, tj. II, III i IV stanowią 78% powierzchni użytków rolnych. W produkcji roślinnej głównym kierunkiem gospodarczym są zboża i okopowe, a głównymi roślinami ziemniaki i warzywa. Pierwszeństwo tych upraw jest powiązane z rozwiniętym na terenie miasta Leżajska przemysłem przetwórstwa owocowo – warzywnego.

2.6. Obszary użytkowane przemysłowo

Na terenie Leżajska działa 1 581 podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2014 r.), z czego 96,2% w sektorze prywatnym (wg GUS).

Na obrzeżach Leżajska utworzona została specjalna strefa ekonomiczna Podstrefa SSE Euro-Park, ustanowiona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.12.2003 r. w sprawie ustanowienia specjalnej strefy ekonomicznej w Mielcu (Dz.U. 2014

poz. 1431). Obecnie w Leżajsku znajdują się 3 tereny wchodzące w skład SSE Euro-Park Mielec o łącznej powierzchni 8,97 ha, dając korzystne dla przedsiębiorców możliwości inwestowania.

Rysunek 4. Tereny Specjalnej Strefy Ekonomicznej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM.

Na trzech terenach strefy w Leżajsku zlokalizowane są następujące firmy:

- „MP-STAL” Sp. z o.o. z siedzibą w Leżajsku, ul. Spółdzielcza 13b, 37-300 Leżajsk, Zakład - ul. Stanisława Boronia 2, tel. 017 242 05 50
- F.H.U. „BOGI” Bogdan Pawłowski z siedzibą w Rzeszowie, ul. Piłsudskiego 34,
- Imperium A. Pelc, L. Pelc Spółka Jawna w Czarnej, 37-125 Czarna 241B.

Leżajsk jest ważnym ośrodkiem usługowym dla mieszkańców regionu. Dobrze rozwinięta jest również sieć handlowa:

- Sieci sklepów, supermarkety: Biedronka, Delikatesy Centrum, Lidl,
- Centra Handlowe: "STILEX", "As",
- Sieć sklepów PSS.

2.7. Obszary użytkowane na cele rekreacyjne

Leżajsk należy do najstarszych miast południowo-wschodniej Polski, które mogą poszczycić się ponad 600-letnią historią. Jako osada Leżajsk istniał już prawdopodobnie w XIII wieku. Początki miasta związane są z prasłowiańskim grodem, obok którego utworzono małą osadę. W 1397 r. królewska wieś Leżajsk otrzymała z rąk Władysława Jagiełły prawa miejskie, zaś w 1524 r. król Zygmunt I Stary przeniósł miasto znad Sanu w bardziej obronne miejsce. W wyniku pierwszego rozbioru Polski w 1772 r. Leżajsk został włączony do monarchii austriackiej. Z powodu jego przygranicznego położenia nastąpił gospodarczy upadek miasta, z którego Leżajsk podniósł się dopiero po II wojnie światowej. Ozdobą Leżajską są jego liczne zabytki: monumentalny zespół klasztorny oo.

Bernardynów ze znanymi w całym świecie organami, półnorenesansowy kościół parafialny, kirkut oraz dawny pałac Potockich.

Zgodnie z wykazem dóbr kultury (dane UM), na terenie miasta Leżajska znajduje się 24 obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Tabela 2. Obiekty zlokalizowane w Leżajsku, które zostały wpisane do rejestru zabytków.

Lp.	Zabytek	Lokalizacja	Symbol
1.	Zespół Klasztorny OO. Bernardynów		A-18
2.	Cerkiew par. gr-kat. i pozostałości ogrodzenia cerkwi		A-391
3.	Zajazd	ul. Mickiewicza 11 (dawniej nr 19)	A-257
4.	Dom drewniany	ul. Mickiewicza 41 (dawniej nr 45)	A-968
5.	Dom murowany	ul. Moniuszki 2	A-1151
6.	Dom murowany	ul. Mickiewicza 44 (dawniej nr 52)	A-1198
7.	Dom drewniany	ul. Mickiewicza 48 (dawniej nr 54)	A-1143
8.	Dom drewniany	ul. Wyspiańskiego 7	A-1142
9.	Dom	ul. Słowackiego 2 (dworek drewniany)	A-1186
10.	Bank Spółdzielczy	ul. Mickiewicza 38 (murowany)	A-1205
11.	Dwór starościński	ul. Mickiewicza 20	A-1255
12.	Dom	ul. Rzeszowska 11	A-1253
13.	Dawny pałac	ul. Furgalskiego 4	A-1265
14.	Kamienica	ul. Rynek 32	A-1232
15.	Cmentarz żydowski	ul. Górna	A-1228
16.	Ratusz	ul. Rynek 1	A-1275
17.	Dom	Plac Mariacki 1	A-1280
18.	Dom	ul. Krótka 1	A-2
19.	Dom	ul. Górna 23	A-3
20.	Budynek	Plac Mariacki 2	A-18
21.	Zespół kościoła farnego w Leżajsku	ul. Rynek 35	A-72
22.	Otoczenie zespołu kościoła i klasztoru OO. Bernardynów		A-95
23.	Budynek Miejskiej Biblioteki Publicznej	ul. Jarosławska 1	A-212
24.	Kamienica	ul. Rzeszowska 14	A-244

Przez teren miasta biegną turystyczne szlaki rowerowe:

- Green Velo – Wschodni Szlak Rowerowy
trasa wybudowana w 2015 r.
- Leżajsk - Brzoza Królewska - Julin - Leżajsk (nieoznaczona)
trasa liczy około 40 km i prowadzi zarówno drogami asfaltowymi, jak i utwardzonymi drogami leśnymi,
- Leżajsk - Julin (nieoznaczona)
trasa liczy około 40 km i prowadzi głównie drogami asfaltowymi,
- Leżajsk - Ożanna - Wierzawice - Leżajsk (nieoznaczona),
trasa liczy około 30 km i prowadzi głównie drogami asfaltowymi,
- Leżajsk - Podkudłacz - Julin - Leżajsk (nieoznaczona)

trasa liczy około 40 km i prowadzi zarówno drogami leśnymi jak i drogami asfaltowymi.

Do obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenie miasta należą:

- Basen kryty Leżajsk, ul. Jagiełły 2,
- Hala Sportowa przy ZSZ w Leżajsku, Leżajsk, ul. Mickiewicza 67,
- Kort Tenisowy, Leżajsk, ul. Mickiewicza 27 (SP 2),
- Stadion sportowy przy ul. Podolszyny.

2.8. Formy ochrony przyrody

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o Ochronie Przyrody (Dz. U. 2004 nr 92 poz. 880.)
wymienia następujące formy ochrony przyrody:

1. parki narodowe,
2. rezerваты przyrody,
3. parki krajobrazowe,
4. obszary chronionego krajobrazu,
5. obszary Natura 2000,
6. pomniki przyrody,
7. stanowiska dokumentacyjne,
8. użytki ekologiczne,
9. zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
10. ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie Miasta Leżajsk występują :

1. Rezerwat przyrody
 - Las Klasztorny
2. Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000
 - „Dolina Dolnego Sanu” (kod obszaru: PLH180020) - specjalny obszar ochrony (SOO)
3. Użytki ekologiczne
4. Ochrona gatunkowa.

Głównym bogactwem naturalnym Leżajska są lasy, stanowiące 22,3% powierzchni miasta. W jego północnej części rozciąga się obszar leśny, będący pozostałością rozległej niegdyś Puszczy Sandomierskiej. Na części tego obszaru utworzono rezerwat przyrody „Las Klasztorny” o powierzchni 39,5 ha. Rezerwat powstał w celu zachowania dla celów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o cechach zespołu naturalnego, z bogatą i ciekawą florą, charakteryzującą stosunki przyrodnicze dawnej Puszczy Sandomierskiej.

Wszystkie lasy położone w obrębie miasta są lasami ochronnymi. Połowę areалу gruntów leśnych stanowią lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Leżajsk. Lasy na terenie miasta tworzą przeważnie zwarte kompleksy, z których każdy

charakteryzuje się odmienną florą, co jest spowodowane różnicami geologicznymi, czyli odmiennymi właściwościami podłoża. Głównymi typami siedliskowymi lasów są: las mieszany świeży, bór mieszany świeży oraz bór świeży.

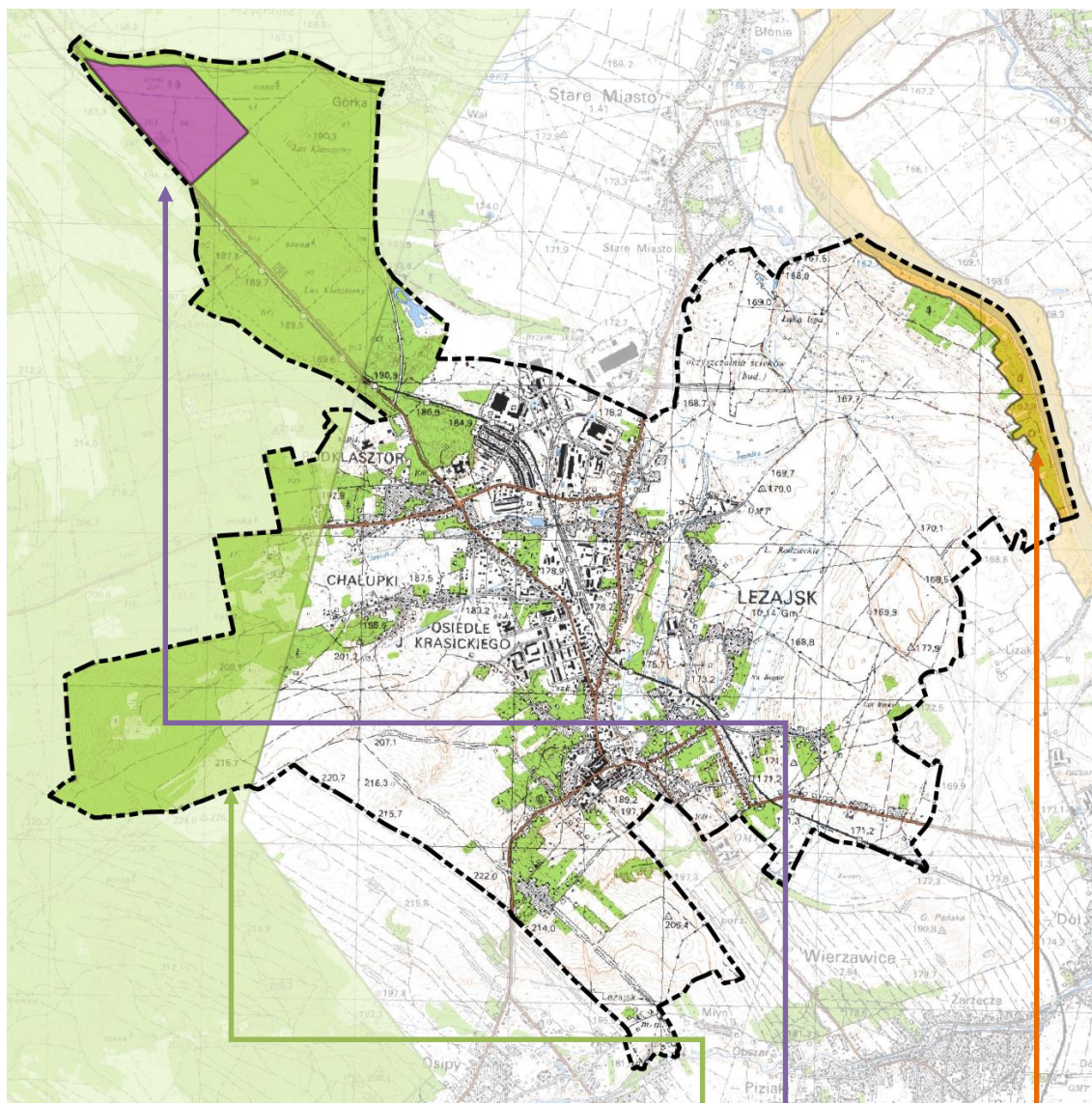
Miejskie zbiorowiska roślinne, naturalne lub zbliżone do naturalnych, mają duże znaczenie w kształtowaniu warunków życia mieszkańców miasta. Obszary te nie tylko mają wartość użytkowo-estetyczną, ale są siedliskiem bogatej fauny i flory. Poza lasami, do cennych ekosystemów na terenie miasta należą również parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej i ulicznej.

W granicach miasta żyje około 80 gatunków zwierząt objętych ochroną. W rejonie Podolszyn, na terenie łąk „Na Bagnie” znajduje się stanowisko bociana białego. Na terenie tym występuje również 18 gatunków roślin chronionych, w tym 10 objętych całkowitą ochroną.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Dolina Dolnego Sanu” obejmuje najciekawsze i najbardziej cenne przyrodniczo fragmenty doliny Dolnego Sanu na odcinku Jarosław – ujście do Wisły. Całkowita powierzchnia Obszaru wynosi 10 176 ha, z czego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sieniawa leży 357,58 ha. Dolina dolnego Sanu to druga obok doliny Wisły centralna dolina Kotliny Sandomierskiej. Na tym odcinku rzeka ma kierunek NW- SE. Dolina ma szerokość od 7 do 15 km i cechuje ją rzeźba typowa dla rzek w stadium dojrzałym. Zasadniczymi elementami jej budowy są: szerokie holocenijskie dno doliny oraz równie obszerna terasa plejstoceńska. W obrębie holocenijskiego dna występują dwa poziomy terasowe – są nimi niższa terasa zalewowa (łęgowa) i wyższa terasa rędzinna. Współczesny San, pomimo regulacji, cechuje się procesem korytowym właściwym dla rzek roztokowych. W okresie niskich stanów wód rzeka tworzy piaszczyste odsypy w postaci plaż i ławic. Celem ochrony w obszarze jest zachowanie mozaiki siedliskowej charakterystycznej dla większych dolin rzecznych. Zidentyfikowano tu łącznie 14 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Największe znaczenie ma kompleks zbiorowisk przykorytowych (łęgi wierzbowe, ziołorośla i pionierska roślinność na piaszczystych odsypach i namuliskach).

Istotną rolę w dolinie odgrywają także różnego typu ekstensywnie użytkowane łąki (kod 6510, kod 6410, kod 6440) oraz szczególnie w północnej części obszaru, liczne starorzecza z bogatą florą wodną. Młode strome zbocza w okolicach Zarzecza i Krzeszowa, poza roślinnością ciepłolubną, obfitują w wysięki i wypływy wód podziemnych, na których wykształciły się łęgi olszowe z masowym udziałem skrzypu olbrzymiego. Na suchych łąkach i pastwiskach oraz na krawędziach erozyjnych

wykształcają się ciekawe zbiorowiska kserotermiczne. Florę i faunę cechuje znaczne bogactwo, wykazano 19 gatunków z Załącznika II DS.

Rysunek 5. Tereny objęte formami ochrony przyrody:

Natura 2000 - Dolina Dolnego Sanu

Rezerwat – Las Klasztorny

Korytarz ekologiczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ.

Występują tu istotne na poziomie regionalnym populacje: *Maculinea teleius*, *M. nausithous*, *Lutra Lutra* i *Aspius aspius*. W dolinie występują również takie gatunki jak: *Orchis coriophora*, *Rosa gallica*, *Potentilla rupestris*, *Clematis recta*, *Trapa natans* czy *Mantis religiosa*. Obszar stanowi także istotny korytarz ekologiczny, w tym dla ichtiofauny.

Wody rzeki San i jej dopływów są siedliskiem cennych gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Dorzecze Sanu objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych (certy, troci wędrownej, łososia i jesiotra ostronosego) zaś jego dopływy na tym odcinku są wymienione jako jedne z cieków dorzecza o walorach kwalifikujących je jako potencjalne tarliska anadromicznych ryb wędrownych i siedlisko ryb prądolubnych o znaczeniu.

Przez północno-wschodnią część Miasta Leżajska przebiega korytarz ekologiczny.

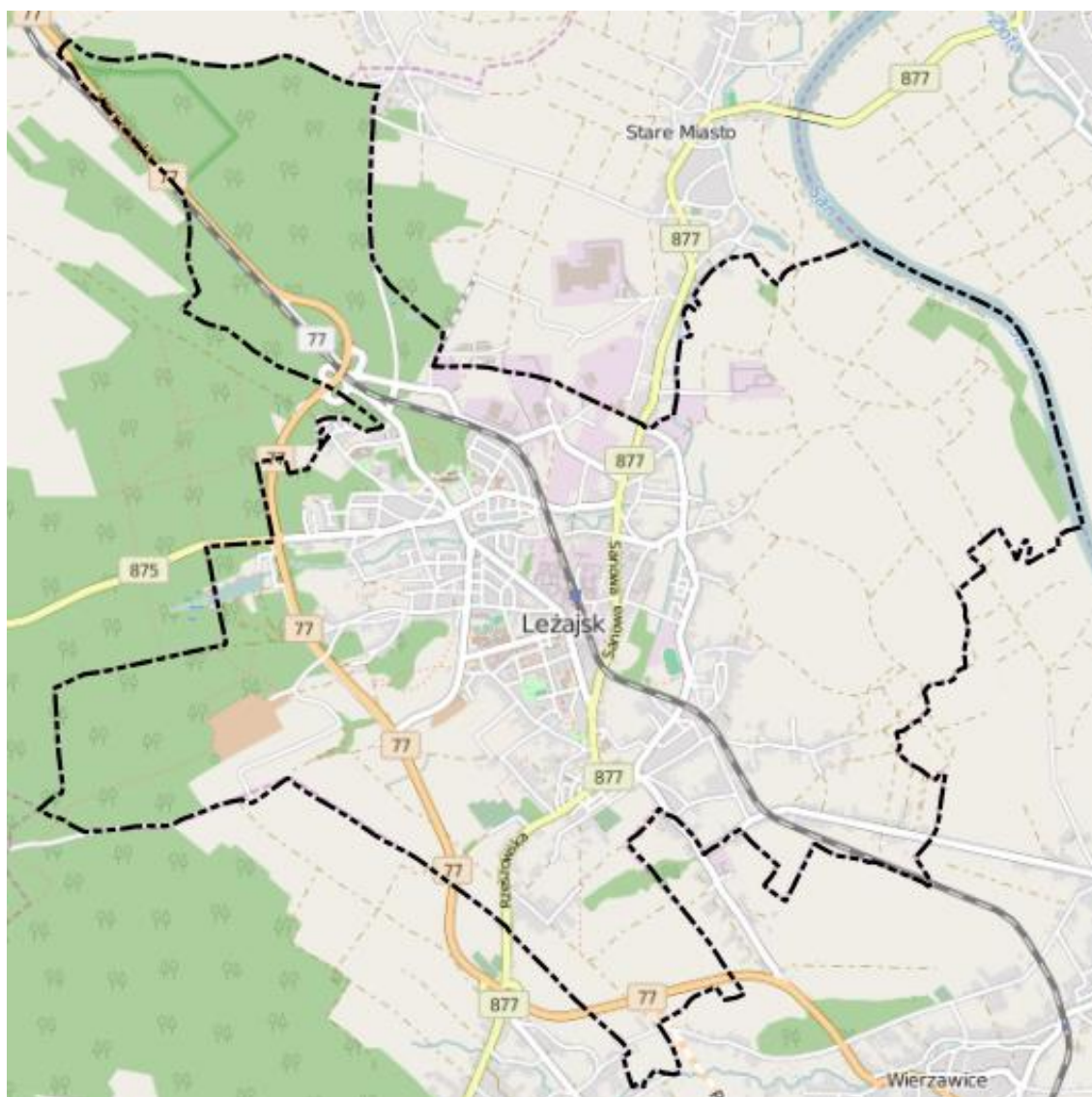
2.9. Transport

Przez miasto z północnego zachodu na południowy wschód przebiega droga krajowa nr 77 relacji Lipnik (Sandomierz) – Przemyśl. Wschodnią stroną miasta, niemal równolegle do drogi głównej przebiega linia kolejowa Przeworsk – Rozwadów.

Wśród dróg wojewódzkich wymienić należy: - drogę 877 Naklik – Leżajsk – Szklary (gm. Kuryłówka, gm. Leżajsk, m. Leżajsk - ul. Siedlanka, ul. Sanowa, ul. Słowackiego, ul. Rynek, ul. Rzeszowska) - drogę 875 Mielec – Leżajsk (gm. Leżajsk, gm. Nowa Sarzyna, gm. Leżajsk, m. Leżajsk - ul. T. Michałka, od granicy miasta do drogi krajowej nr 77).

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zrealizowała projekt budowy obwodnicy Leżajska. Projekt składał się z dwóch etapów o łącznej długości ok. 7,7 km.

Miasto posiada również połączenie kolejowe pasażerskie oraz transportowe dzięki dwutorowej zelektryfikowanej linii kolejowej nr 68 (trasa Lublin – Przeworsk). Poniższa mapa prezentuje układ komunikacyjny Miasta Leżajska.

Rysunek 6. Układ komunikacyjny miasta Leżajska.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OSM.

2.10. Gospodarka wodno-ściekowa

Miasto Leżajsk zaopatruje się w wodę z 4-ch studni głębinowych usytuowanych w różnych punktach miasta. Są to dwie studnie o łącznej wydajności: $Q_{maxh} = 114,3 \text{ m}^3/\text{h}$, wchodzące w skład ujęcia „Na Stojadle”, studnie: „Baza” o wydajności $32,0 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz studnia „Lipy” o wydajności ca $22,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Studnie S-I i S-II „Stojadło” stanowią podstawowe ujęcie wody dla miasta i są eksploatowane równocześnie. Studnia S-III została zamknięta w 2012 r. w jej miejscu została wybudowana nowa studnia S-III bis o wydajności Q_{maxh} o wydajności 40 m^3 (obecnie wydane pozwolenie wodno-prawne na wykonanie tej studni i na pobór wody podziemnej). Pozostałe studnie również są eksploatowane i dostarczają wodę dla

potrzeb MZK sp. z o.o. w Leżajsku. Woda za studni pobierana jest pompami i tłoczona do sieci bez uzdatniania. Nadmiar wody gromadzony jest w zbiornikach wyrównawczych końcowych o pojemności 2x1000 m³ zlokalizowanych na wzgórzu, na południowo-zachodniej granicy miasta. Woda z ujęcia wyprowadzona jest magistralą o średnicy o 300 mm i rozprowadzona po obszarze miasta siecią w układzie pierścieniowo-rozdzielczym o średnicach $\varnothing 300 - 100$ mm. Sieć wodociągowa znajduje się na około 95% obszaru miasta. Aktualnie około 11 tys. mieszkańców obsługiwanych jest przez wodociąg komunalny. Sieć wodociągowa jest ogólnie w dobrym stanie technicznym, a istniejące ujęcia pokrywają zaopatrzenie miasta w wodę.

Tabela 3. Wykaz ujęć wód na terenie Gminy Miejskiej Leżajsk.

L.p.	Nazwa ujęcia	Użytkownik	Stratygrafia	Zasoby ujęcia [m ³ /h]
1.	S-1z, S-2z, S-3, S-4, S-5, S-6, S-7, S-8	ZPOW HORTINO Leżajsk	Czwartorzęd	468,67
2.	S-1, S-2	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Leżajsku	b.d.	b.d.
3.	ujęcie na Stojadle (S-I, S-II, S-III bis)	Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku Sp. z o.o.	b.d.	154,3
4.	S-1 Lipy	Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku Sp. z o.o.	Czwartorzęd	20,6
5.	S-2 Lipy	Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku Sp. z o.o.	Czwartorzęd	23
6.		Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Leżajsk Sp. z o.o.	Czwartorzęd	20
7.	S-1, S-II bis	Fabryka Maszyn w Leżajsku Sp. z o.o.	Czwartorzęd	30
8.	Baza MZK S-2	Miejski Zakład Komunalny w Leżajsku Sp. z o.o.	Czwartorzęd	32

Rejon ujęć wód podziemnych położony jest bardzo blisko przemysłowej części miasta i gminy Leżajsk, w pobliżu terenów wchodzących w skład parku przemysłowego „Stare Miasto – Park”. Działa tutaj większość zakładów przemysłowych Leżajska, do których należą: Zakłady Przemysłu Owocowo – Warzywnego „Hortino”, Zakłady Piwowarskie, Fabryka Maszyn, BMF Polska. W najbliższym sąsiedztwie ujęć zlokalizowane są również obszary zabudowy mieszkalnej, pola uprawne, łąki, lasy i tereny zadrzewione, w tym rezerwat „Las Klasztorny”. Do potencjalnych ognisk zanieczyszczeń, znajdujących się w obrębie wyznaczonych obszarów spływu wód podziemnych, zalicza się stacja paliw zlokalizowana na terenie byłej bazy transportowej PKS, stacja paliw przy drodze prowadzącej do Szpitala Powiatowego oraz składowisko popiołów ciepłowni ZPOW „Hortino” obsługującej miasto Leżajsk. Obie stacje paliw spełniają wymogi przepisów dotyczących ochrony środowiska i są w odpowiedni sposób

zabezpieczone przed niekontrolowanym wyciekami paliw do gruntu. Składowisko popiołów ma obecnie wybetonowane podłoże, które utrudnia przedostawanie się odcieków do gruntu i wód podziemnych. Do zagrożeń można zaliczyć także linię kolejową, która w ekstremalnej sytuacji katastrofy kolejowej może stać się przyczyną skażenia szkodliwymi substancjami chemicznymi. Ponadto stan infrastruktury kanalizacyjnej na terenach zurbanizowanych w rejonie wytypowanych ujęć nie daje pełnej ochrony dla jakości wód podziemnych. Niekorzystne dla stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych w rejonie Leżajska, jest zbyt duże zagęszczenie studni przy występującej nadmiernej i jednocześnie długotrwałej eksploatacji. W wyniku stosowania nieodpowiedniej metodyki dokumentowania zasobów, nie uwzględniającej współdziałania studni, przyjęto zawyżone wartości zasobów eksploatacyjnych. Wydane na ich podstawie decyzje o pozwoleniach wodnoprawnych dopuszczają do zbyt intensywnej eksploatacji, co z reguły skutkuje uruchomieniem niekorzystnych procesów geochemicznych i zmianami jakości wody. Istnieje ekspertyza Hydrogeologiczna dla zbiornika 425 (opracowana na zlecenie Gminy Leżajsk, gdzie zawarte są informacje dot. zagrożeń dla wód podziemnych i ich eliminowania, lecz jest to ekspertyza, która nie jest ogólnie dostępna (można z niej skorzystać odpłatnie na terenie UG).

W lipcu 2015 r. RZGW w Krakowie przyjął trzy rozporządzenia:

- Rozporządzenie nr 13/2015 – w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej Grupy Żywiec S.A.
- Rozporządzenie nr 14/2015 - w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej HORTINO Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Leżajsk Sp. z o.o.
- Rozporządzenie nr 15/2015 w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Nad Stojadłem”

Dla ujęcia wody podziemnej Grupy Żywiec S.A. ustalono strefę ochrony pośredniej oraz bezpośredniej. Strefa ochrony bezpośredniej składa się z pięciu obszarów o łącznej powierzchni 0,19 ha położonej w miejscowości Stare Miasto. Natomiast teren ochrony pośredniej zajmuje powierzchnię 362 ha.

Dla ujęcia wody podziemnej HORTINO również ustalono strefą ochrony bezpośredniej oraz pośredniej. Strefa ochrony bezpośredniej składa się z ośmiu obszarów o łącznej powierzchni 0,27 ha, położony na terenie miasta Leżajsk oraz miejscowości Przychojec w gminie Leżajsk. Natomiast strefa ochrony pośredniej obejmuje obszar o powierzchni 472 ha, położony na terenie miasta oraz gminy Leżajsk, a także gminy Nowa Sarzyna.

Dla ujęcia wody podziemnej „Nad Stojadłem” także ustalono strefą ochrony bezpośredniej oraz pośredniej. Strefa ochrony bezpośredniej składa się z trzech

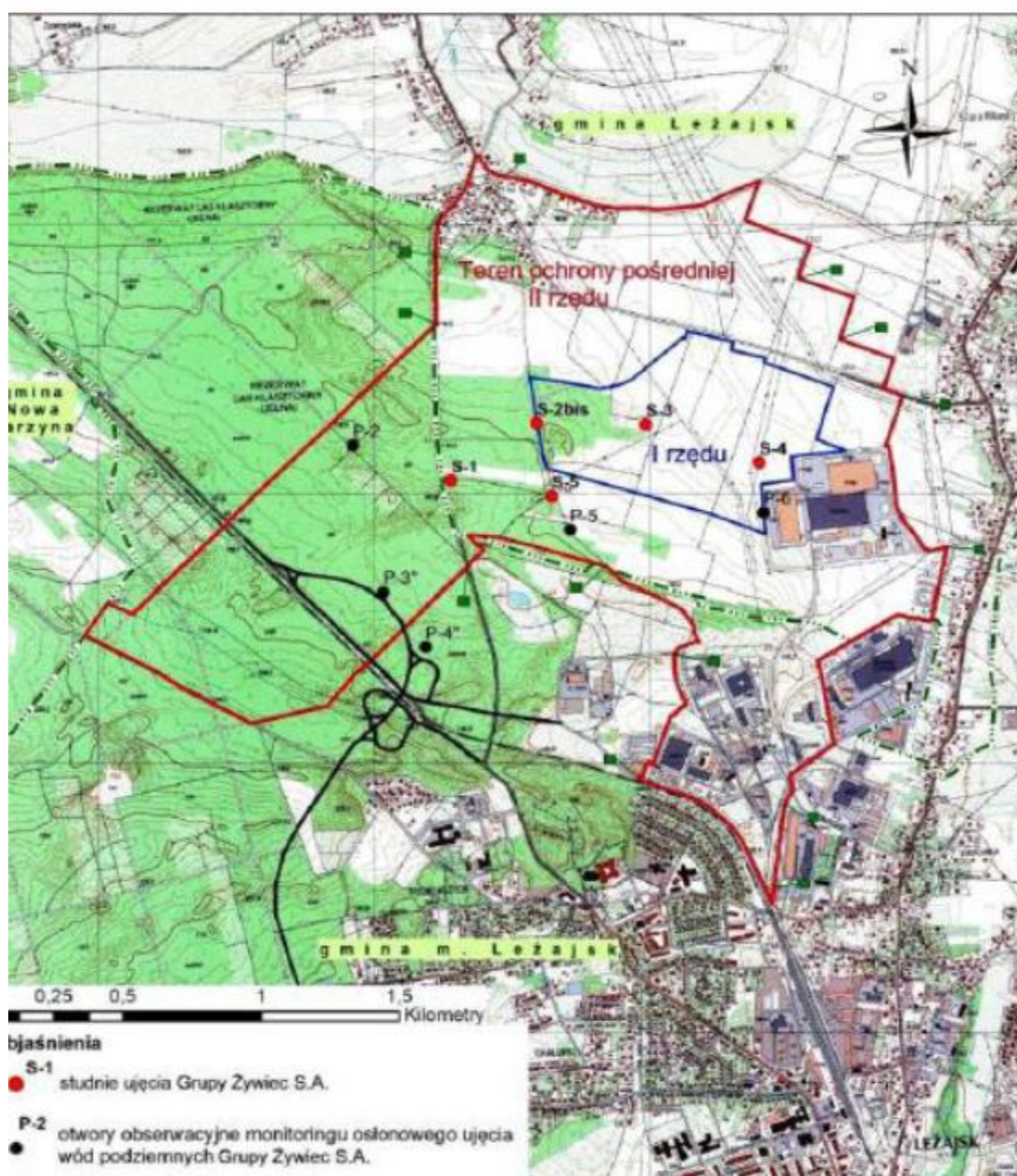

obszarów o łącznej powierzchni 0,12 ha, położony na terenie miasta Leżajsk oraz miejscowości Stare Miasto. Natomiast strefa ochrony pośredniej obejmuje obszar o powierzchni 296 ha, położony na terenie miasta oraz gminy Leżajsk.

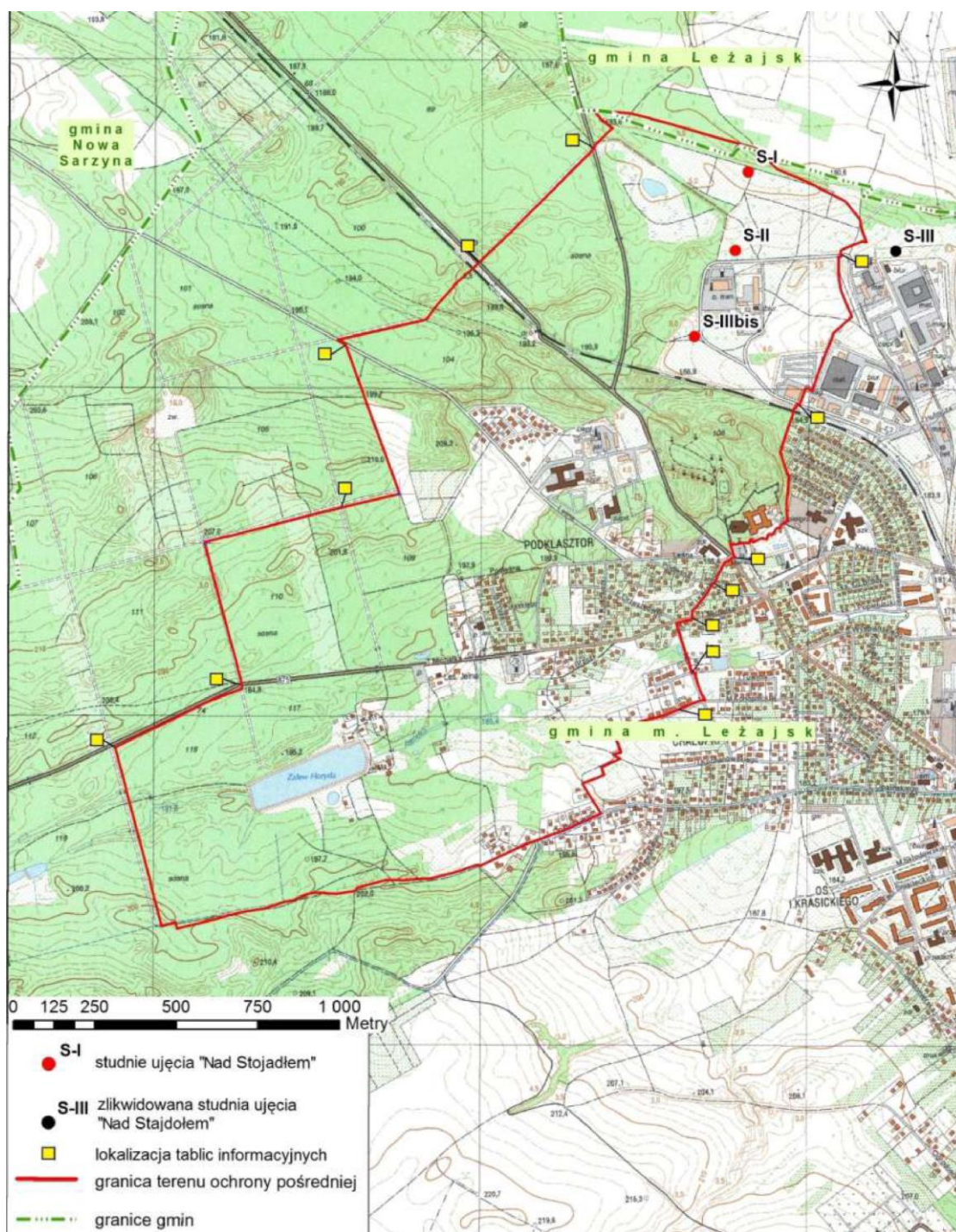
Na terenach ochrony bezpośredniej obowiązują zakazy i nakazy, o których mowa w art. 53 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne. Rozporządzenie wyszczególnia przedsięwzięcia i działania zabronione w granicach strefy ochrony bezpośredniej, są to:

1. wprowadzanie ścieków do ziemi realizowane w ramach szczególnego korzystania z wód, z wyłączeniem spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych:
 - a. ścieków pochodzących ze stacji uzdatniania wody,
 - b. wód opadowych i roztopowych;
2. wprowadzania ścieków do ziemi realizowanego w ramach zwykłego korzystania z wód, w przypadku gdy miejsce wprowadzania ścieków lub dno urządzenia wodnego jest oddzielone warstwą gruntu o miąższości mniejszej niż 3 m od najwyższego użytkowego poziomu wodonośnego wód podziemnych;
3. rolniczego wykorzystania ścieków;
4. nawożenia gnojowicą;
5. składowania lub przechowywania obornika bezpośrednio na gruncie w pryzmach polowych;
6. lokalizowania składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
7. składowania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych;
8. lokalizowania magazynów oraz rurociągów transportu ropy naftowej, produktów ropopochodnych, a także substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w tym również substancji priorytetowych określonych w przepisach odrębnych, z wyłączeniem:
 - a. magazynów butli oraz zbiorników przeznaczonych do magazynowania gazu płynnego wraz z rurociągami do transportu gazu,
 - b. zbiorników przeznaczonych do magazynowania oleju opałowego oraz paliw płynnych wykorzystywanych do generatorów prądotwórczych, wraz z rurociągami do ich transportu;
9. lokalizowania zakładów przemysłowych, których instalacje zaliczane są do przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych;
10. mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami;
11. lokalizowania nowych ujęć wód podziemnych z wyłączeniem:
 - a. studni zastępczych lub awaryjnych istniejących studni,
 - b. ujęć eksploatowanych w ramach zwykłego korzystania z wód;
12. lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych;
13. wydobywania kopalin;
14. zmiany lasu na użytek rolny

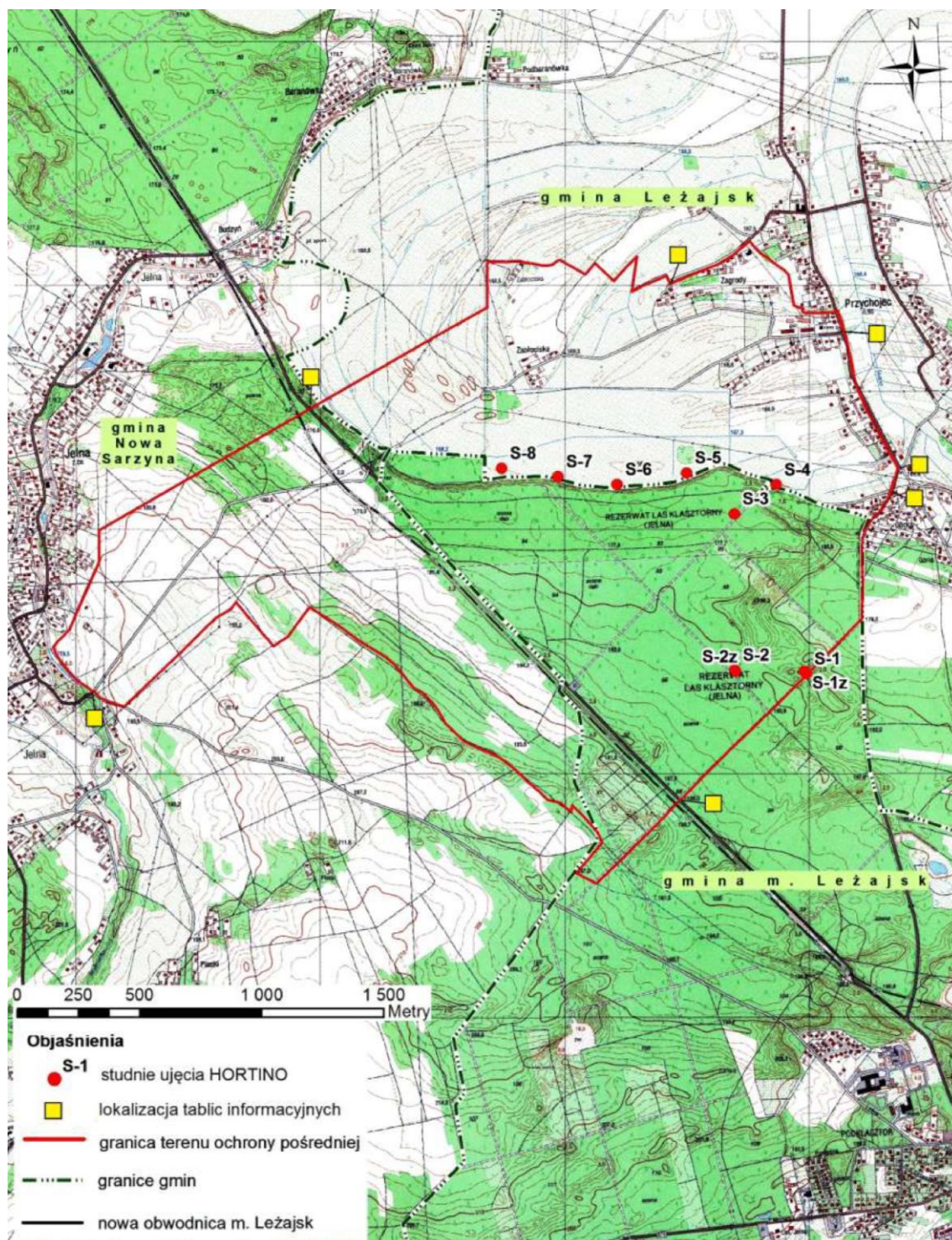
Poniższe rysunki przedstawiają lokalizację stref ochrony bezpośredniej i pośredniej dla ujęć Grupy Żywiec S.A. , HORTINO i „Nad Stojąłem”.

Rysunek 6. Mapa terenu strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej Grupy Żywiec S.A.
Źródło: Rozporządzenie RZGW 13/2015 w Krakowie z 30 lipca 2015 r.

Rysunek 7. Mapa terenu strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej „Nad Stojadłem”.
Źródło: Rozporządzenie RZGW 14/2015 w Krakowie z 30 lipca 2015 r.

Rysunek 8. Mapa terenu strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej HORTINO ZPOW Leżajsk.
Źródło: Rozporządzenie RZGW 13/2015 w Krakowie z 30 lipca 2015 r.

W zakresie odprowadzania ścieków.

Miasto posiada oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną z usuwaniem biogenów usytuowaną we wschodniej części, w kierunku rzeki San. Oczyszczalnia została zmodernizowana i rozbudowana do przepustowości hydraulicznej $Q_{\text{śrd}} = 11\,500 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{maxd}} = 14\,000 \text{ m}^3/\text{d}$. Przyjmuje ścieki bytowo – gospodarcze z terenów zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej oraz ścieki przemysłowe z dzielnicy przemysłowej. Ze względu na konieczność zapewnienia zgodnej z obowiązującymi normami jakości ścieków konieczna jest rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków m.in. wprowadzenie nowej technologii oczyszczania ścieków. Proces technologiczny polega na oczyszczaniu mechanicznym w osadniku Imhoffa oraz na dwustopniowym oczyszczaniu biologicznym (I-stopnia - złoża zraszane, II-go stopnia – komory osadu czynnego). Oczyszczane ścieki zrzucane są do rzeki San. Ścieki na oczyszczalnię doprowadzone są kolektorem o średnicy $\varnothing 1,20\text{m}$, przy czym ścieki z zakładów przemysłowych odprowadzane są kolektorem o średnicy $\varnothing 0,80\text{m}$, zaś ścieki bytowo - gospodarcze odprowadzane są kolektorem o średnicy $\varnothing 0,60\text{m}$. Do kolektorów głównych włączona jest sieć kanałów drugorzędnych – odprowadzających ścieki z całego obszaru zainwestowanego. Południowo-wschodnia część miasta obsługiwana jest poprzez przepompownię ścieków. Sieć kanalizacji sanitarnej jest w dobrym stanie technicznym, z wyjątkiem kanałów w Rynku – konieczna przebudowa. Poniższa tabela prezentuje szczegółowe dane na temat gospodarki wodno – ściekowej w Leżajsku. W tabeli przedstawiona jest wielkość zużycia wody oraz ilość i jakość odprowadzanych ścieków, za okres 2010 – 2014 r., na podstawie danych udostępnionych przez GUS. W latach 2010-2013 zaobserwowano dość znaczny spadek zużycia wody, a co za tym idzie ilość odprowadzanych ścieków. Nadal niekorzystny jest stosunek zużycia wody do ilości odprowadzanych ścieków.

Tabela 4. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie miasta Leżajsk.

Lata	Długość czynnej sieci rozdzielczej	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej
	km	szt.	dam ³	osoba
1	2	4	6	8
2010	50,9	1 918	367,8	13 199
2011	50,9	1 939	359,1	13 177
2012	50,9	1 955	366,2	13 133
2013	52,1	1 961	354,4	13 060
2014	53,6	1 988	354,5	12 976
Lata	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	Ścieki odprowadzone	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej
	km	szt.	dam ³	osoba
1	2	4	6	8
2010	45,4	1 725	1 234	12 859
2011	45,4	1 745	1 136	12 846
2012	45,4	1 763	1 076	12 808
2013	45,8	1 778	1 037	12 746
2014	46,0	1 800	1 089	12 665

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych, UM.

2.11. Gospodarka odpadami

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2013 poz. 1399) uległ zmianie dotychczasowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Realizacja założeń znowelizowanej ustawy powinna przyczynić się do ograniczenia składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, zwiększenia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, zmniejszenia ilości dzikich wysypisk, a ponadto do poprawienia stanu środowiska na skutek eliminowania przypadków palenia śmieci w domowych kotłowniach.

Z dniem 1 lipca 2013 roku obowiązki w zakresie utrzymania czystości i porządku przejęła Gmina. Właściciele nieruchomości nie podpisują już samodzielnie umów z przedsiębiorcami na odbiór odpadów komunalnych. Również z tym dniem powstał obowiązek odprowadzania na rzecz Gminy zadeklarowanej opłaty od właścicieli nieruchomości zamieszkałych za wywóz odpadów z gospodarstwa domowego. Opłata za odpady w przypadku prowadzenia selekcji jest niższa, co zachęca mieszkańców do sukcesywnego wprowadzania na swoim podwórku tej metody zbierania odpadów.

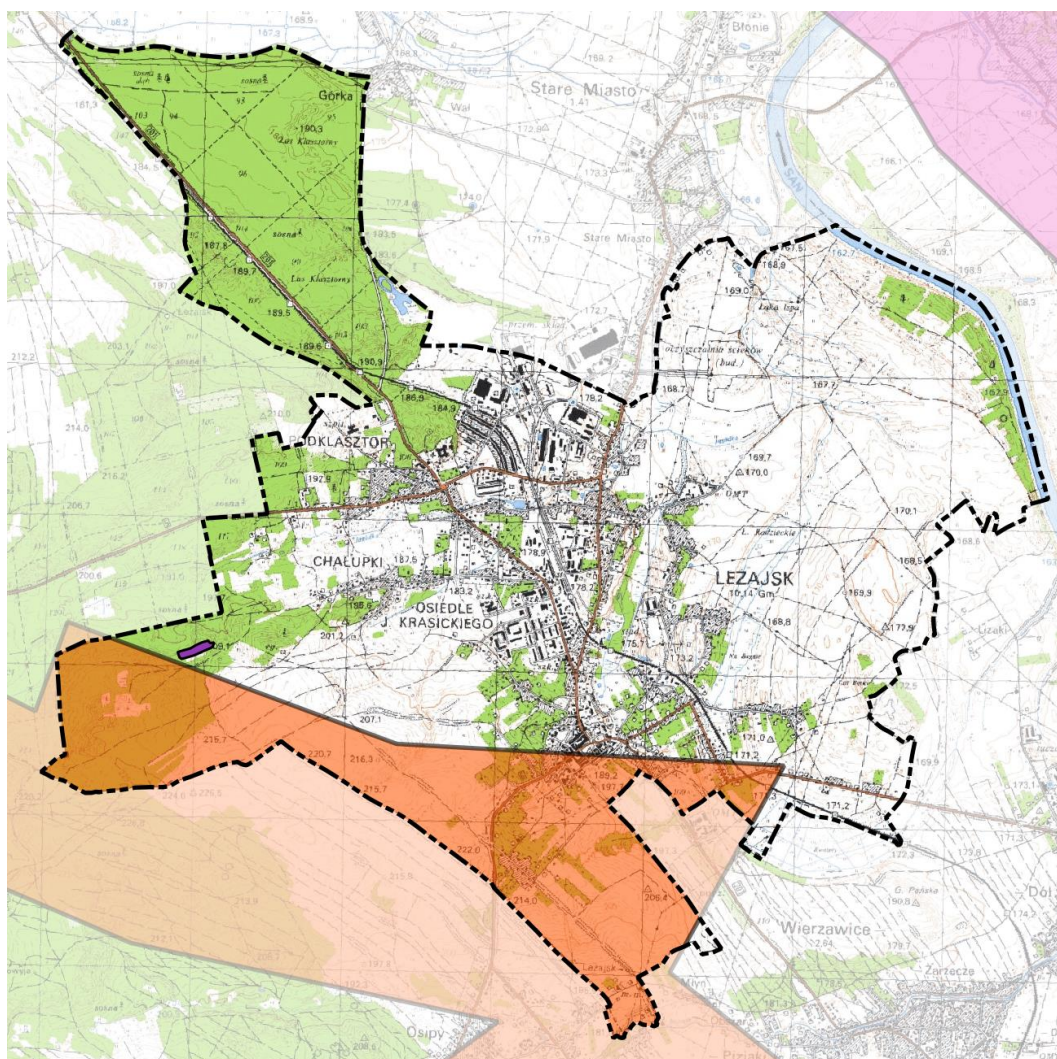
Oплата przeznaczona jest na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu, na które składają się: koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, koszty tworzenia i utrzymania punktu selektywnego zbierania odpadów, koszty obsługi administracyjnej. Na terenie miasta wprowadzono system selektywnej zbiórki odpadów. W Leżajsku wprowadzono obowiązek prowadzenia selektywnej zbiórki następujących odpadów: papieru, makulatury i opakowań wielomateriałowych, szkła bezbarwnego i kolorowego, tworzyw sztucznych i metali, przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów biodegradowalnych – zielonych.

Gmina zobowiązana jest do stworzenia warunków niezbędnych do wykonania przez właścicieli nieruchomości obowiązków w zakresie segregacji odpadów. Dlatego też Miasto Leżajsk otworzyło Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). PSZOK prowadzony jest przez Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Leżajsku, 37-300 Leżajsk, ul. Żwirki i Wigury 3 i zlokalizowany jest na terenie miasta Leżajska przy ul. Podolszyny 1 – Baza MZK Leżajsk. Miejszem zagospodarowania odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu Miasta Leżajska zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania są:

- Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Leżajsku, 37-300 Leżajsk, ul. Żwirki i Wigury 3, Kompostownia Osadów i Biokomponentów - Leżajsk, ul. Boczna Siedlanka 1,
- Stare Miasto-Park Sp. z o.o., Wierzawice 874, 37-300 Leżajsk, Sortownia Odpadów Komunalnych w Giedlarowej,
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krzeszowie, ul. Biłgorajska 16, 37-418 Krzeszów, Składowisko Odpadów w Sigielkach,
- Zakład Segregacji i Kompostowania Odpadów ul. Strefowa 8, 39-400 Tarnobrzeg.

2.12. Zasoby surowców naturalnych

W południowej części Miasta Leżajska (Rysunek 9) wyznaczone zostały dwa obszary górnicze. Obszar pn. „Żołynia - Leżajsk – 2” porywa się z terenem górniczym o nazwie „Żołynia – Leżajsk”. Jest to obszar występowania złóż gazu ziemnego. Koncesję do 2019 roku na dany teren górniczy posiada PGNiG S.A. Drugi obszar o powierzchni 1,25 ha obejmuje dwie działki ewidencyjne o nr 4747 i 4746. Kopaliny występujące w tym złożu określane są jako kruszywa naturalne.

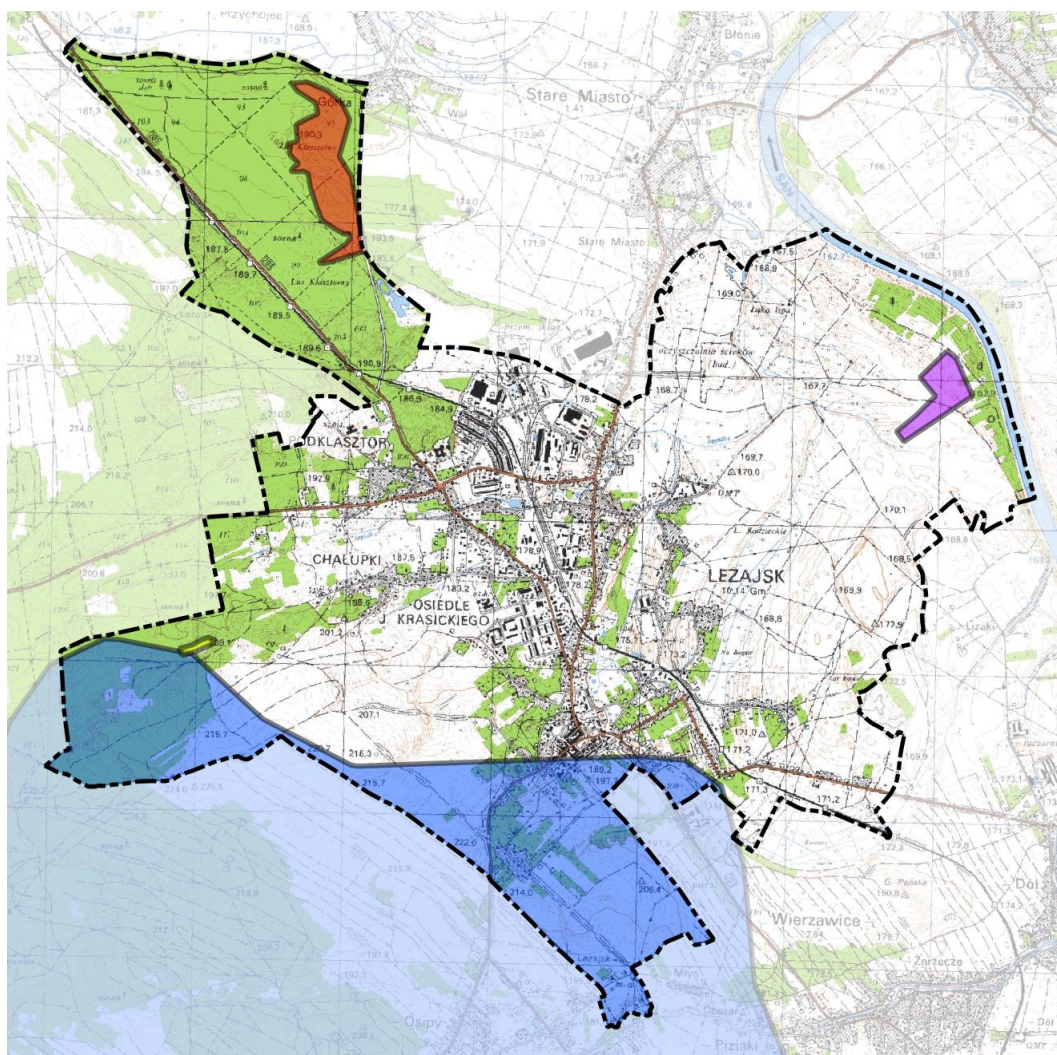

Rysunek 9. Tereny i obszary górnicze na obszarze miasta Leżajska.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG.

Rysunek 10 przedstawia rozpoznane złoża surowców naturalnych rozpoznane na terenie Miasta Leżajska. Złoża w południowej części miasta są wykorzystywane, natomiast złoża zlokalizowane w północnej oraz wschodniej części obszaru miejskiego nie podlegają obecnie eksploatacji. Tabela 6 opisuje rozpoznane złoża.

Tabela 5. Złoża surowców naturalnych na obszarze miasta Leżajska.

	Nazwa złoża	Surowiec naturalny	Stan zagospodarowania
	Żołynia-Leżajsk	gaz ziemny	złożo zagospodarowane
	Leżajsk dz. 4747 i 4746	kruszywa naturalne	złożo zagospodarowane
	Leżajsk	kruszywa naturalne	złożo rozpoznane

Rysunek 10. Złoże surowców naturalnych na obszarze miasta Leżajska.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PIG.

3. Polityka ekologiczna Miasta na lata 2010 – 2013

W Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Miasta Leżajska na lata 2011-2013 z perspektywą do 2017 r. wyznaczono cele strategiczne, średniookresowe do 2017 r. oraz cele krótkoterminowe i kierunki działań w niżej wyszczególnionych kategoriach:

- system transportowy,
- turystyka i rekreacja,
- rolnictwo,
- przemysł i awarie przemysłowe,
- edukacja ekologiczna,
- ochrona przyrody i krajobrazu,
- ochrona lasów,
- ochrona gleb i powierzchni ziemi,
- ochrona zasobów kopalin,
- ochrona jakości i zasobów wód – gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami,
- jakość powietrza atmosferycznego,
- hałas,
- promieniowanie elektromagnetyczne i radiacyjne,
- kształtowanie stosunków wodnych i ochrona przed powodzią
- wykorzystanie energii odnawialnej.

3.1. Priorytety ekologiczne miasta w zakresie poszczególnych elementów ochrony środowiska

SYSTEM TRANSPORTOWY

W zakresie systemu transportowego głównymi celami było:

- Budowa chodnika przy ul. Klasztornej
- Budowa chodnika przy ul. Matejki
- Budowa chodnika przy ul. Reymonta
- Budowa drogi łączącej ul. Jagiełły z obwodnicą Leżajska
- Budowa drogi łączącej ul. Podolszyny z ul. Siedlanka
- Budowa drogi łączącej ul. Podolszyny z ul. Siedlanka - wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych
- Budowa parkingu przy ul. Warszawskiej
- Budowa ul. Zielonej i Łąkowej – kanalizacja deszczowa (część)
- Przebudowa ul. Franciszkańskiej
- Przebudowa ul. Podzwierzyniec
- Przebudowa ul. Polnej
- Przebudowa ul. Polnej - wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych
- Przebudowa ul. Zmuliska
- Remont ul. Boronia, Hutniczej i Fabrycznej.

TURYSTYKA I REKREACJA

Głównymi celami w zakresie Turystyka i rekreacja było:

- Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Muzeum Ziemi Leżajskiej. Dotacja udzielona na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności
- Rozbudowa Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku - budowa hali sportowej wraz z segmentem dydaktycznym, kompleksem boisk sportowych i parkingów.
- Wsparcie finansowe przedsięwzięć z zakresu rozwoju sportu kwalifikowanego dla klubów sportowych uczestniczących we współzawodnictwie sportowym organizowanym lub prowadzonym w określonej dyscyplinie sportu.
- Organizacja rowerowych rajdów turystyczno-krajoznawczych i innych imprez turystycznych z udziałem dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Powiatu Leżajskiego jako forma aktywnego wypoczynku rekreacyjno-sportowego.
- XIX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej
- Rozbudowa Miejskiego Centrum Kultury
- Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami
- Roboty budowlane przebudowy i remontu przy zabytkowej Plebani Parafii Farnej pw. Św. Trójcy w Leżajsku
- Prace konserwatorskie w Klasztorze O.O. Bernardynów w Leżajsku. Konserwacja dwóch obrazów olejnych z XVII wieku pt. „Św. Jan Kapistran” i „Św. Michał Archanioł” wraz z ramami.

OCHRONA PRZED NEGATYWNYM WPŁYWEM PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Głównymi celami określonymi w programie były działania zmierzające do:

- Ochrony środowiska i ludzi przed polami elektromagnetycznymi
- Nadzorowania emisji promieniowania elektromagnetycznego

ROLNICTWO

W zakresie rolnictwa przyjęto następujące cele:

- Dotacja celowa zaplanowana w budżecie Miasta Leżajska na 2010 rok na rzecz izby rolniczej w wysokości 2% z uzyskanych wpływów z podatku rolnego w kwocie
- Konserwacje rowów

PRZEMYSŁ I AWARIE PRZEMYSŁOWE

W omawianym okresie nie przewidziano szczegółowych zadań do zrealizowania.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

W zakresie edukacji ekologicznej głównymi celami było:

- Łatwy dostęp do informacji
- Powiat otwarty na turystów czyli zapewniający dostęp do informacji na temat Ziemi Leżajskiej – terenu turystyczne atrakcyjnego ponad granicami administracyjnymi.
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów i edukacji ekologicznej
- Edukacja ekologiczna

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W zakresie ochrony przyrody i krajobrazu głównymi celami było:

- Utrzymanie zieleni miejskiej
- Zagospodarowanie terenów zielonych
- Waloryzacja przyrodnicza miasta
- Wprowadzenie elementów przyrodniczego monitoringu środowiska miasta

OCHRONA LASÓW

Głównymi celami w ww. zakresie było:

- Sporządzanie planów zalesiania gruntów rolnych (realizacja ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej)
- Wydawanie decyzji w sprawie dotacji z budżetu państwa na zalesienia gruntów
- Zalesianie gruntów porolnych i nieprzydatnych rolniczo
- Przebudowa lasów w kierunku zgodnym z siedliskiem

OCHRONA GLEB I POWIERZCHNI ZIEMI

W zakresie ochrony gleb i powierzchni ziemi głównymi celami było:

- Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i pozostałości zagrażających środowisku
- Likwidacja porzuconego eternitu
- Wykonanie tabliczek informacyjnych dotyczących utrzymania czystości
- Kontrola zakładów przemysłowych oraz stacji paliw pod kątem ochrony gleb przed zanieczyszczeniem

OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN

W omawianym okresie nie przewidziano szczegółowych zadań do zrealizowania.

OCHRONA JAKOŚCI I ZASOBÓW WÓD GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

W programie ochrony środowiska przyjęto następujące cele w zakresie ochrony jakości i zasobów wód – gospodarki wodno-ściekowej:

- Budowa 58 km sieci kanalizacji zbiorczej
- Modernizacja odcinka o długości 0,5 km
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na osiedlu przy ul. Konopnickiej

GOSPODARKA ODPADAMI

Szczegółowe informacje dotyczące stanu aktualnego jak i planowanych działań zawarte zostały w Aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla Gminy Miejskiej Leżajsk.

JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W omawianym okresie nie przewidziano szczegółowych zadań do zrealizowania.

HAŁAS

W zakresie hałasu głównymi celami było:

- Sporządzenie Programu ochrony przed hałasem.

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE I RADIACYJNE

W zakresie promieniowania elektromagnetycznego i radiacyjnego głównymi celami było:

- Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed promieniowaniem (II PEP).

KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH I OCHRONA PRZED POWODZIĄ

W zakresie kształtowania stosunków wodnych i ochrony przed powodzią głównymi celami było:

- Konserwacja potoku Jagoda
- Konserwacje rowów

WYKORZYSTANIE ENERGII ODNAWIALNEJ

W omawianym okresie nie przewidziano szczegółowych zadań do zrealizowania.

4. Stan realizacji zadań przewidzianych w Programie oraz wykonane zadania dodatkowe

W niniejszym raporcie uwzględniono okres od 2010 - 31.12.2013 roku.

Na lata 2010-2013 założono w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Leżajska realizację poniżej przedstawionych celów. W tabeli przedstawiono założone cele oraz stopień ich realizacji:

Tabela 6. Cele założone w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Leżajska na lata 2010 – 2013 oraz stopień ich realizacji.

Zadanie	Wykonano tak/nie/%	Termin wykonania	Finansowanie Budżet miasta / Budżet powiatu, inne	Wartość projektu
Budowa chodnika przy ul. Klasztornej	tak	2010	63 012,82	63 012,82
Budowa chodnika przy ul. Matejki	tak	2010	63 543,46	63 543,46
Budowa chodnika przy ul. Reymonta	tak	2010	19 023,05	19 023,05
Budowa drogi łączącej ul. Jagiełły z obwodnicą Leżajska	tak	2010	361 099,24	361 099,24
Budowa drogi łączącej ul. Podolszyny z ul. Siedlanka	tak	2010	339 196,47	339 196,47
Budowa parkingu przy ul. Warszawskiej	tak	2010	100 000,00	100 000,00
Budowa ul. Zielonej i Łąkowej – kanalizacja deszczowa (część)	tak	2010	90 953,28	90 953,28
Przebudowa ul. Franciszkańskiej	tak	2010	79 972,55	79 972,55
Przebudowa ul. Podzwierzyniec	tak	2010	120 951,86	120 951,86
Przebudowa ul. Polnej	tak	2010	167 774,02	167 774,02
Przebudowa ul. Zmuliska	tak	2010	132 954,54	132 954,54
Remont ul. Boronia, Hutniczej i Fabrycznej	tak	2010	633 619,96	633 619,96
Dofinansowanie kosztów funkcjonowania Muzeum Ziemi Leżajskiej. Dotacja udzielona na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności	tak	2010	6900,00	6 900,00
Rozbudowa Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku - budowa hali sportowej wraz z segmentem dydaktycznym, kompleksem boisk sportowych i parkingów	tak	2010	6 170 315,29	260 000,00
Wsparcie finansowe przedsięwzięć z zakresu rozwoju sportu kwalifikowanego dla klubów sportowych uczestniczących we współzawodnictwie sportowym organizowanym lub prowadzonym w określonej dyscyplinie sportu	tak	2010	100 000,00	100 000,00
Organizacja rowerowych rajdów turystyczno-krajoznawczych i innych imprez turystycznych z udziałem dzieci i młodzieży oraz mieszkańców Powiatu Leżajskiego jako forma aktywnego wypoczynku rekreacyjno-sportowego	tak	2010	3 000,00	3 000,00
XIX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej	tak	2010	108 850,00	108 850,00
Rozbudowa Miejskiego Centrum Kultury	tak	2010	1 349 259,00	1 349 259,00
Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	tak	2010	8 000,00	8 000,00

Roboty budowlane przebudowy i remontu przy zabytkowej Plebani Parafii Farnej pw. Św. Trójcy w Leżajsku	tak	2010	35 000,00	35 000,00
Prace konserwatorskie w Klasztorze O.O. Bernardynów w Leżajsku. Konserwacja dwóch obrazów olejnych z XVII wieku pt. „Św. Jan Kapistran” i „Św. Michał Archanioł” wraz z ramami.	tak	2010	35 000,00	35 000,00
Dotacja celowa zaplanowana w budżecie Miasta Leżajska na 2010 rok na rzecz izby rolniczej w wysokości 2% z uzyskanych wpływów z podatku rolnego	tak	2010	2 000,00	2 000,00
Konserwacje rowów	tak	2010	24 106,00	25 000,00
Powiat otwarty na turystów czyli zapewniający dostęp do informacji na temat Ziemi Leżajskiej – terenu turystyczne atrakcyjnego ponad granicami administracyjnymi	tak	2010	9000,00	9 000,00
Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów i edukacji ekologicznej	tak	2010	40 000,00	40 000,00
Edukacja ekologiczna	tak	2010	6840,15	6 900,00
Utrzymanie zieleni miejskiej	tak	2010	349 976,42	349 976,42
Zagospodarowanie terenów zielonych	tak	2010	17 765,91	19 000,00
Waloryzacja przyrodnicza miasta	nie	-	-	-
Wprowadzenie elementów przyrodniczego monitoringu środowiska miasta	nie	-	-	-
Sporządzanie planów zalesiania gruntów rolnych (realizacja ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej)	Nie	-	-	-
Wydawanie dec. w sprawie dotacji z budżetu państwa na zalesienia gruntów	Nie	-	-	-
Zalesianie gruntów porolnych i nieprzydatnych rolniczo	Nie	-	-	-
Przebudowa lasów w kierunku zgodnym z siedliskiem	Nie	-	-	-
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci i pozostałości zagrażających środowisku	tak	2010	2 922,13	3 000,00
Likwidacja porzuconego eternitu	tak	2010	4 979,98	5 000,00
Wykonanie tabliczek informacyjnych dotyczących utrzymania czystości	tak	2010	910,00	1 000,00
Kontrola zakładów przemysłowych oraz stacji paliw pod kątem ochrony gleb przed zanieczyszczeniem	nie	-	-	-

Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na osiedlu przy ul. Konopnickiej	tak	2010	79 943,80	80 000,00
Sporządzenie Programu ochrony przed hałasem	nie	-	-	-
Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed promieniowaniem (II PEP)	nie	-	-	-
Konserwacja potoku Jagoda	tak	2010	4 930,70	5 000,00
Konserwacje rowów	tak	2010	24 106,00	25 000,00

5. Podsumowanie

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Leżajska na lata 2010 – 2013 została przyjęta uchwałą nr XXXIX/248/10 Rady Miejskiej w Leżajsku z dnia 30 sierpnia 2010 r.

W dokumencie tym przedstawiono stan poszczególnych komponentów środowiska oraz założono cele i kierunki działań służące poprawie jakości środowiska. Dla osiągnięcia zaplanowanych celów wyznaczono zadania według harmonogramu czasowo – finansowego. Raport jest próbą weryfikacji i oceny stopnia realizacji zadań zapisanych w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Leżajska na lata 2010 – 2013.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia, które z założonych celów zostały osiągnięte poprzez analizę zadań zrealizowanych w okresie 2010 – 2013 r. Jest to opracowanie, które zawiera syntetyczne i usystematyzowane informacje na temat działań, jakie zostały podjęte w zakresie ochrony środowiska przez poszczególne jednostki administracyjne i podmioty gospodarcze, ich rezultaty oraz poniesione koszty.

W części opisowej przedstawiono ogólną charakterystykę Miasta Leżajska:

Położenie geograficzne i morfologia terenu:

- Użytkowanie gruntów
- Geomorfologia
- Klimat
- Obszary użytkowane rolniczo
- Obszary użytkowane przemysłowo
- Obszary użytkowane na cele rekreacyjne
- Formy ochrony przyrody
- Transport
- Gospodarka wodno-ściekowa
- Gospodarka odpadami
- Zasoby surowców naturalnych.

Jednostkami realizującymi zadania są: Miasto Leżajsk, jednostki pomocnicze Miasta Leżajska oraz jednostki indywidualne.

Analiza kosztów realizacji zadań przedstawionych w POŚ odbiegała czasem od kosztów przewidywanych. Takie rozbieżności wynikają ze specyfiki niektórych zadań oraz zależą od dyspozycyjności finansowej danej jednostki. Całkowite koszty realizacji zadań przewidzianych w POŚ dla Miasta Leżajska w latach 2010–2013 wyniosły 2 577 505,92 zł.

Część zadań niezrealizowanych w latach 2010 – 2013 została przeniesiona na następne lata. Skupiono się na realizacji zadań z zakresu budowy i przebudowy dróg, gospodarki wodno-ściekowej, remonty / utrzymanie obiektów zabytkowych, a tym samym rozwój turystyki. Inwestycje dotyczyły najczęściej rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, modernizacji dróg.

Zakończono realizację ważnych przedsięwzięć takich jak: rozbudowa Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku, rozbudowa Miejskiego Centrum Kultury oraz budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na osiedlu przy ul. Konopnickiej.

Na terenie Miasta Leżajska w okresie sprawozdawczym prowadzona była również aktywna działalność na rzecz utrzymania zieleni miejskiej i poprawnego wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami.

Zakres inwestycji, jakie zostały zrealizowane w czasie dwóch ostatnich lat wskazuje na to, iż są one prowadzone w sposób systematyczny i przemyślany zgodnie z posiadanymi środkami finansowymi.